

Sygn. akt VII Pa 121/13

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16.09.2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Jacek Pluta

Sędziowie: SO Monika Kiwiorska- Pająk , SO Joanna Sawicz (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Dorota Kaźmierczak-Binder

przy udziale ----

po rozpoznaniu w dniu 16.09.2013 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa A. H.

przeciwko (...) S.A. w W. w upadłości układowej

o wynagrodzenie

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie

z dnia 13.06.2013 r. sygn. akt IV P 30/13

I. zmienia zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie w pkt. I w ten sposób, że zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. w upadłości układowej na rzecz powoda A. H. kwotę 22 652,27 zł (słownie: dwadzieścia dwa tysiące sześćset pięćdziesiąt dwa złote i 27/100) netto z ustawowymi odsetkami liczonymi :

- od kwoty 1 623,86 zł netto od dnia 11.02. 2012r. do dnia zapłaty ;
- od kwoty 9 589,70 zł netto od dnia 11.03.2012r. do dnia zapłaty ;
- od kwoty 6 938,71 zł netto od dnia 11.04.2012r. do dnia zapłaty
- od kwoty 4 500 zł netto od dnia 11.05.2012r. do dnia zapłaty

II. zmienia zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie w pkt. II w ten sposób, że nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa –Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 1 133 zł tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powód był zwolniony;

III. nie obciąża powoda kosztami procesu za instancję odwoławczą.

UZASADNIENIE

Powód A. H. wniósł pozew przeciwko stronie pozwanej (...) S.A. w upadłości układowej w W. **o zapłatę kwoty 22.652,27 zł** tytułem zaległego wynagrodzenia.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie wyrokiem z dnia 13.06.2013r. zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 32.128 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 2235 zł od dnia 11.01.2012 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 13.667 zł od dnia 11.02.2012 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 9.863 zł do dnia 11.03.2012 r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 6.363 zł od dnia 17.04.2012 r. do dnia zapłaty;

i nakazał stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie kwotę 1.607 zł tytułem opłaty sądowej, od uiszczenia której powód był zwolniony, nadto wyrokowi w punkcie I co do kwoty 12.813,93 zł nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd Rejonowy swoje orzeczenie oparł o następująco ustalony stan faktyczny:

A. H. był zatrudniony w (...) S.A. w W. na podstawie umowy o pracę z dnia 29.07.2008r. zawartej na czas nieokreślony na stanowisku (...) w pełnym wymiarze czasu pracy.

Począwszy od stycznia 2012 roku strona pozwana zaczęła zalegać z wypłatą wynagrodzenia powodowi. Za miesiąc styczeń, luty i marzec 2012 roku powodowi przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 12 813,93 zł brutto, to jest 9 000 zł netto. Powodowi nadto przysługiwało:

- w miesiącu styczniu 2012 roku - wynagrodzenie za nadgodziny w kwocie 5 536,02 zł i wynagrodzenie za urlop w wysokości 662,72 zł (tj. razem z wynagrodzeniem zasadniczym 19 012,67 zł brutto, 13 319,49 zł netto);
- w miesiącu lutym 2012 roku – wynagrodzenie za nadgodziny w kwocie 4 612,98 zł (tj. razem z wynagrodzeniem zasadniczym 17 426,91 zł brutto, 12 214,29 zł netto);
- w miesiącu marcu 2012 roku - wynagrodzenie za urlop w wysokości 101,94 zł (tj. razem z wynagrodzeniem zasadniczym 12 915,87 zł brutto, 9 071,04 zł netto);

W dniu 16 kwietnia 2012 roku strona pozwana ogłosiła upadłość.

Za kwiecień 2012 roku do 16 powodowi przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 6 356,02 zł brutto, to jest 4 500 zł netto.

Na dzień 13 września 2012 roku strona pozwana posiadała względem powoda zaległości:

- za miesiąc styczeń 2012 roku – 4 248,45 zł netto
- za miesiąc luty 2012 roku – 12 214,29 zł netto
- za miesiąc marzec 2012 roku – 9 071,04 zł netto
- za miesiąc kwiecień 2012 roku – 4 500 zł netto

W dniu 14 września 2012 roku strona pozwana zapłaciła powodowi ze środków pochodzących z Funduszu (...) kwotę 7 381,51 zł tytułem „wynagrodzenia sprzed upadłości”.

Kwotę tą zaliczono na posiadane wobec powoda zaległości w następujący sposób:

- 2 624,59 zł na poczet zaległości za miesiąc styczeń 2012 roku, w związku z czym do wypłaty z ten miesiąc pozostała kwota 1 623,86 zł netto;

- 2 624,59 zł na poczet zaległości za miesiąc luty 2012 roku, w związku z czym do wypłaty za ten miesiąc pozostała kwota 9 589,70 zł netto;

- 2 132,33 zł na poczet zaległości za miesiąc marzec 2012 roku, w związku z czym do wypłaty z ten miesiąc pozostała kwota 6 938,71 zł netto.

Do wypłaty pozostał także kwota 4 500 zł netto tytułem zaległości za miesiąc kwiecień 2012 roku do dnia 16.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości, przy czym do zasądzenia podlegała kwota w wysokości brutto.

Swoje orzeczenie Sąd pierwszej instancji oparł na treści art. 80 k.p., który stanowi, że pracownikowi za wykonaną pracę przysługuje wynagrodzenie. Sąd I-szej Instancji wskazał, że ustalenie przez strony stosunku pracy wynagrodzenia w kwocie netto nie jest dotknięte sankcją nieważności, jednakże to nie oznacza, że w przypadku dochodzenia zapłaty zaległego wynagrodzenia należy się pracownikowi wynagrodzenie w wysokości „netto”. Nie można konstruować takiej definicji wynagrodzenia za pracę, w której będzie się wyróżniać część wynagrodzenia za pracę należną pracownikowi (wynagrodzenie netto) i część, która pracownikowi nie przysługuje. Wynagrodzenie za pracę należy się pracownikowi w całości i takie wynagrodzenie wyznaczone jest przez treść stosunku pracy, a więc w takiej wysokości należy je zasądzać w sporze sądowym między stronami stosunku pracy.

Nadto Sąd I-szej Instancji, mając na uwadze treść art. 481 k.c. uznał za uzasadnione roszczenie powoda o odsetki. Wskazał przy tym, że zobowiązanie do wypłaty wynagrodzenia jest zobowiązaniem terminowym i zgodnie z postanowieniami umowy powinno być zrealizowane **do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni**. Oznacza to, iż roszczenie o wynagrodzenie za poprzedni miesiąc stawało się wymagalne z dniem 11 następnego miesiąca dlatego też należało zasądzić na rzecz powoda odsetki ustawowe od zaległego wynagrodzenia od dnia ich wymagalności. Przy czym zasądzono je od kwot dochodzonych przez powoda w niniejszej sprawie za poszczególne miesiące w wysokości brutto. Odsetki bowiem z tytułu opóźnienia w wypłacie wynagrodzenia za pracę przysługują pracownikowi za czas opóźnienia także w części, od której pracodawca odprowadził składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych, a zatem od wysokości wynagrodzenia brutto.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. z 2010 roku, nr 90, poz. 594 ze zm.) stroną pozwaną Sąd I-szej Instancji obciążył w całości kosztami opłaty sądowej od uiszczenia, której powód był zwolniony .

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana zaskarżając wyrok w całości, zarzucając naruszenie art. 321 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie ponad żądanie pozwu oraz naruszenie art. 481 §1 k.c. w związku z §5 ust 4 umowy o pracę zawartej między stronami w dniu 29.07.2008r. poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące zasadzeniem na rzecz powoda odsetek ustawowych również za okres przed wymagalnością poszczególnych kwot wynagrodzenia.

Strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu lub o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej podlega uwzględnieniu.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że powód domagała się zasądzenia na jego rzecz kwoty 22.652,27 zł . Natomiast Sąd I-szej Instancji zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę -32.128 zł, w istocie orzekając ponad żądanie.

W myśl art. 321§1 k.p.c. Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Przepis ten wyraża kardynalną zasadę wyrokowania dotyczącą przedmiotu orzekania, według której Sąd jest związany żądaniem zgłoszonym przez powoda w powództwie – art. 187§1 pkt 1 k.p.c. W związku z tym Sąd nie może orzekać w zakresie nie objętym żądaniem pozwu, zarówno co do jego przedmiotu, w większym rozmiarze , czy też zasądzić powództwo na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. W obecnym stanie prawnym art. 321k.p.c. nie zawiera bowiem § 2 uchylonego przez art. 1 pkt 36 ustawy z dnia 2.07.2004r. (Dz.U.2004.172.1804) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5.02.2005r., przewidującego obowiązek orzekania poza granicami żądania pozwu w sprawach alimentacyjnych oraz w sprawach z czynów niedozwolonych. Zmieniając art. 321, ustawodawca znowelizował także art. 477¹ k.p.c. oraz 477 k.p.c. wprowadzając zasady kontradiktoryjności i dyspozycyjności do postępowania z zakresu prawa pracy. Jedynie w myśl art. 477 k.p.c. Przewodniczący może pouczyć pracownika o roszczeniach wynikających z przytoczonych przez niego faktów , zaś w oparciu o art. 477¹ k.p.c. w przypadku wyboru przez pracownika jednego z przysługujących mu alternatywnie roszczeń, gdy zgłoszone roszczenie okaże się nieuzasadnione, Sąd może z urzędu uwzględnić inne roszczenie alternatywne. Natomiast żaden przepis Kodeksu postępowania cywilnego nie pozwala na zasądzenie wyższej kwoty, niż dochodzona pozwem, nawet jeżeli jest to tzw. ubruttowanie wynagrodzenia.

Odnosząc się do kwestii odsetek, Sąd podzielił stanowisko strony pozwanej, bowiem zgodnie z postanowieniami umowy o pracę z dnia 29.07.2008r. (§5) powinno być zrealizowane **do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni**, a zatem z dołu. Sąd I-szej Instancji natomiast określił termin płatności na dzień 10-go każdego danego miesiąca – tj. z góry.

Z tych też względów Sąd na podstawie art. 386§1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok zasądzając kwotę objętą pozwem i ustalając datę odsetek od poszczególnych kwot od ustalonego terminu zapłaty wynagrodzenia. Jednocześnie w związku z powyższą zmianą, Sąd dokonał ustalenia niższej opłaty sądowej w myśl art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. z 2010 roku, nr 90, poz. 594 ze zm.).

Jednocześnie , w myśl art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powoda kosztami procesu, bowiem nie dał on w istocie podstaw do złożenia apelacji.